

Gatelangs

Natteravnene - Gatelangs siden 1990

Nummer 3 - september 2012 - 11. årgang

**Tema:
Overganger**

NORWAY CUP

POLITIKERE BESØKTE SLETTA

NY STUDENT

BLI NATTERAVN

2050 – valget er ditt

Hva vil du prioritere for å skape et godt samfunn i fremtiden? Er gode skoler viktigere enn flere sykehjemsplasser? Bør vi sende soldater til utlandet, eller bruke mer penger på trafiksikkerhet? Valget er ditt!

2050 – valget er ditt er Stortingets tilbud til ungdomsskolen. Elevene får en omvisning i Stortinget og deltar i et prioriteringsspill. Det kan gis reisestøtte for de som har langt å reise.

Informasjon om reisestøtten og bestilling på www.stortinget.no, telefon 23 32 31 80 eller omviser@stortinget.no.

Tollbugt. 11 - 0152 Oslo

Tlf 22 40 57 00

www.skb.no

www.pwc.no

Styring og kontroll for økt verdiskaping

pwc

© 2011 PwC. Med hensikt. I dette dokumentet refererer "PwC" seg til PricewaterhouseCoopers AS, Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS og PricewaterhouseCoopers Skatterådgivere AS som alle er separate juridiske enheter, og uavhengige medlemmer i PricewaterhouseCoopers International Limited.

Gatelangs

ANSVARLIG REDAKTØR:

Lars Norbom
gatelangs@natteravnene.no

REDAKTØR:

Anette Haugen
gatelangs@natteravnene.no

DESIGN OG PRE-PRESS:

Vinceweb.no

TRYKK:

Zoom Grafisk, Drammen

ANNONSER:

Norske Publikasjoner as
Telefon: 22 90 71 90

BESØKSADRESSE:

Storgata 28, 0184 OSLO

POSTADRESSE:

Natteravnene Oslo,
Pb 9402 Grønland,
0135 OSLO
Telefon: 23 00 21 20

gatelangs@natteravnene.no
www.natteravnene.no
www.facebook.com/natteravnene1
twitter.com/ravnene

Trykksak

241 501

Zoom Grafisk,
Drammen, har rett til
å benytte svanemerket
på sine trykte
produkter.

Det var en gang en sommer

Sommeren 1982 var jeg på hytta i Sandefjord med familien, akkurat som de 16 foregående somrene. Det meste var med andre ord som vanlig, med unntak av en vesentlig ting. Grunnskolen var over og jeg skulle begynne på videregående til høsten.

Tusen spørsmål kvernet rundt i hodet, hvilke gamle skolekamerater kom inn på samme skole, hvilken linje skulle jeg velge og ikke minst den gryende fornemmelsen av at jeg for første gang måtte ta stilling til min egen fremtid.

Høsten kom og duften av nybonet linoleum på Ulsrud videregående skole med den. Litt mer frihet fulgte også med – vi kunne skrive egenmelding når vi var syke, må vite.

Overgangen fra barn til voksen har ikke blitt mindre siden 1982 og valgmulighetene sannsynligvis flere. Vi fant det derfor passende å ha overganger som tema for denne utgaven.

I denne utgaven kan du lese mer om hvordan vi opplever overganger og litt om hvordan man som foreldre kan være en best mulig støtte for sine håpefulle i en sårbar, men spennende tid.

Og fortvil ikke – er du rådløs finnes det sparringpartnere på området. Anette og Laila i foreldrecoachen.no gir deg råd. Et annet tips er at du som forelder snarest bør melde deg på vandringer i ditt nærmiljø. Få ting gir deg bedre innsikt i miljøet dine barn ferdes i.

God vandring!

Innhold

Et utstillingsvindu for frivilligheten	6
En fargerik utfordring	8
Ung student i byen	10
Bekymringssamtaler hjelper	15
Fra oppdrager til veileder	16
Et ærefullt oppdrag	20
Fri flyt	21
Politikere på vandring	22
Rosa suksess	27
Har en stor omsorgsrolle	28
Fra arkivet: Den gode samtalen	31
Ungdommens stemme	34

Foto: Anette Haugen

Neste Gatelangs kommer i desember.
Frist for innspill er 1. november

Tips oss!

Skjer det noe i ditt nærmiljø
eller i din natteravngruppe
som Gatelangs bør skrive om?

Tips oss!

Send en mail til
gatelangs@natteravnene.no

Natteravner landet rundt...

Nesttun/Bergen

Leder i Natteravnenes Nesttun-avdeling, Erling Birkeland, jublet ikke like mye som det lokale næringslivet da bystyret i Bergen i sommer vedtok ny skjenkelovgivning. Den vil gjøre det lettere å servere alkohol i bydelene. Birkeland kommenterer til Fanaposten at om det blir flere steder som serverer alkohol på kveldstid på Nesttun, vil de trenge langt flere natteravner enn de har i dag, minst 20 nye – helst langt flere.

Rørvik

Natteravnene i Rørvik i Nord-Trøndelag måtte be politiet om assistanse under Rørvikdagene i slutten av juli, melder både Namdalsavisa og Trønder-Avisa. Det endte med at fire unge menn ble kjørt til arresten, mens en politimann ble skadet.

Askim

Storingsrepresentant Ulf Leirstein (Frp) skryter på sin blogg av Natteravnene etter å ha blitt invitert til å gå natteravn av Liv Andresen i Askim. Han skriver blant annet: «Jeg må si jeg ble imponert! Her stiller en rekke menn og kvinner opp hver eneste helg, og med ett mål for øye; gjøre sentrum og gatene tryggere. Helt uten noen form for betaling eller gevinst – utover det å kunne hjelpe andre mennesker. Dette er frivillighet i praksis!»

Holmestrand

Under årets kulturfestival i Holmestrand i slutten av juni, gjorde de tre natteravnene Nanna Bergan, Kjell Antonsen og Marianne Helgesen en heltemodig innsats og reddet et liv, melder nettavisen.no. De tre oppdaget en gutt som lå og sov på en krakk. Det så først uskyldig ut, men da de gikk nærmere forsto de at han hadde tatt mye sterkere stoffer enn alkohol. Da de ikke selv greide å få liv i ham, kontaktet de AMK og gutten ble reddet.

Kypros

I sommer har den norske Sjømannskirken for første gang sendt Natteravner til syden, nærmere bestemt til festhovedstaden Ajia Napa på Kypros. Fire norske og svenske medarbeidere fra Sjømannskirken har vært på plass fra 9. juli til 19. august. Den Svenske Kirken har sendt «Nattevandrere» til byen siden 2009. Kilde: NRK.no.

Fredrikstad

Den erfarne natteravnen Leif Gjerdsbakk pensjonerer seg fra Natteravnene i Fredrikstad etter å ha vært aktiv siden 1992 og leder for gruppen siden 1993, melder Demokraten.no. Gjerdsbakk har også vært leder for Natteravnrådet og ble i 2008 tildelt Lions høyeste utmerkelse «Melvin Jones» for sitt arbeide for natteravnene i Fredrikstad.

Et utstillingsvindu

I 40 år har Frode Kyvåg vært levende engasjert i Norway Cup. For ham er dette verken en jobb eller en hobby, men en livsstil. Han er svært takknemlig for at han gjennom fotballturneringen får lov til å bidra til å gjøre noe positivt for barn og ungdom.

Tekst og foto: Anette Haugen

Norway Cup feiret i år 40-årsjubileum. Like lenge har Frode Kyvåg (66) vært engasjert i det som etter hvert har blitt verdens største fotballturnering for barn og unge. Selv om generalsekretæren nærmer seg pensjonsalder har han likevel ingen planer om å gi seg. Han har tvert imot nettopp tegnet en ny tre-årskontrakt.

Frode Kyvåg understreker at han er stolt over å få være en del av denne enorme turneringen som har betydd så mye for så mange. Men for å få det hele til å gå rundt, er Norway Cup-ledelsen, på lik linje med andre, helt avhengig av frivillige som stiller opp.

— Bare medlemmer av Bækkelaget Sportsklubb legger årlig ned 50–60 000 timer i turneringen alene. I tillegg kommer alle de andre frivillige, som Frivillighetssentralen, Røde Kors, Natteravnene og mange flere. Norway Cup er et fantastisk utstillingsvindu for frivilligheten i Norge. Det er den som får samfunnet til å gå rundt, fastslår han.

En fin klubbkultur

Frode Kyvågs første møte med frivilligheten, som ligger så godt forankret i Bækkelagets klubbkultur, var for 60 år siden. Den gang arrangerte klubben Guttenes Holmenkollrenn i tre hoppbakker i skråningen fra Nylænde på Lambertseter ned mot der E6 går i dag. For å få hoppbakkene fine, husker han at de lempet haugevis av striesekker med snø.

Etter hvert forsvant hoppbakkene, men nå var neste stor dugnadsprosjekt Oslo

Cup i håndball. Mange timer og mye glede ble lagt ned i Oslo Cup før klubben fant ut at de også ville prøve seg med en fotballturnering. Året var 1972 og Norway Cup var et faktum. I år ble den 40. cupen arrangert med en rekordoppslutning på 1 600 deltakerlag. — I utgangspunktet har vi et tak på 1 300 lag, men noe av det vanskeligste i denne jobben er å si nei til lag som vil delta. Det er ikke moro å skuffe de unge. Derfor ville vi gjerne strekke oss litt lenger nå i jubileumsåret. Men det er klart det er en utfordring å få organisert alt fra logistikk til sikkerhet på en for-svarlig måte, medgir Frode Kyvåg.

Natteravnene på lag

En av turneringens mange frivillige medspillerne de siste 10–12-årene er Natteravnene. Norway Cups generalsekretær bekrefter at deres tilstedeværelse har betydd mye. Når du samler barn fra alle verdens kanter, med ulike kulturer og ulik bakgrunn, så skaper det ekstra utfordringer. Da tenker han stort sett på det som skjer utenfor fotballbanen.

— Det er sjelden annet enn hyggelig når en fotballspiller fra Peru treffer en fra ei bygd i Norge, men Norway Cup trekker også til seg ungdom fra miljøer i Oslo som ikke er så gode. Det kan komme til konfrontasjoner på skolene eller etter konserter. Her er Natteravnene og Uteseksjonen gode medspillere å ha med på laget, understreker Kyvåg.

— Selv om politiet er i nærheten, spiller den synbare, første kontakten med Natteravnene en stor rolle. Ikke minst er

for frivilligheten

En livsstil: Frode Kyvåg føler seg heldig som får jobbe med det fargerike fellesskapet i Norway Cup. Det er både givende og spennende. To arbeidsdager er aldri helt like.

det preventivt. Men heldigvis er det lite som skjer med tanke på at 30 000 ungdom er samlet, fastslår den engasjerte mannen, som ikke selv har funnet tid til å gå natteravn, men som var i tjeneste for Uteseksjonen for mange år siden. Fint, meningsfylt, en ålreit, men sterk opplevelse, er kommentaren til den tiden.

Samfunnsansvar

Det fargerike fellesskapet er blitt et viktig begrep i Norway Cup. Å hente over og sponse lag fra fattige strøk i andre verdensdeler har blitt en stor og meningsfylt oppgave. For 25 år siden hadde klubben en større diskusjon på om de skulle fortsette med å bruke så store ressurser på dette. Da var Frode Kyvåg klar på at det var en viktig samfunnsoppgave de og idretten hadde. Det ville være uansvarlig å si nei. Heldigvis var flertallet enig.

– Det er lettere for idretten enn for skoleverket å inkludere. Det er mer synlig og lettere å avsløre ting for oss, mener den entusiastiske idrettslederen, som ikke liker ordet integrering. Det er teknikk. Ordet inkludering går derimot på følelser og holdninger. Han synes videre det er fantastisk å se hvordan folks holdninger er endret de siste årene: – Vi reiser rundt i landet på presseturneer, der også ledere og foreldre dukker opp. Før i tiden gikk spørsmålene vi fikk på regelverk og praktiske ting rundt turneringen. Nå stiller folk spørsmål rundt holdningsskapende verdier. De spør om ting knyttet opp mot rusmisbruk og hverdagsproblemer. Denne endringen gleder oss og gjør oss ydmyke.

Overgangsfaser

Ved å bringe fattige barn som normalt lever på gata til Norge og vise dem vår rike kultur, bidrar Norway Cup til de grader til en omveltning i ungdommens liv. Men hva da med overgangen når de kommer hjem igjen? Er dette noen Frode Kyvåg er bekymret for?

– For de aller fleste er det å få delta i Norway Cup kun en positiv opplevelse. Det gir dem en mulighet til å få oppleve et fantastisk felleskap og til å

skape egne meninger for livet videre.

Hvis det er slik at én prosent får en negativ opplevelse i forbindelse med knuste drømmer når de kommer hjem, velger jeg å fokusere på de 99 andre, lyder svaret.

Når det er sagt, så er tross alt turneringen også en stor møteplass for barn og unge i vårt eget land. Det er ikke få som har kommet hjem fra Norway Cup med nytt håp og nye drømmer, både med tanke på idretts glede og helt utenomsportslige faktorer.

– Vi har fått mange telefoner av typen: «Kan dere hjelpe meg, jeg glemte å få nummeret til han høye, mørke på laget med grønn drakt som bodde på den skolen.» Så mange treffer hverandre på Ekebergsletta. Nå i sommer giftet to fotballdommere seg i pausen mellom to finalekamper. De traff hverandre her. Så mye skjer, bekrefter Kyvåg.

Alle er med

Tilbake til frivilligheten og dugnadsånden, så er det heller ingen forskjell på barn og etablerte toppidrettsutøvere i Bækkelaget. De yngste får lov å begynne i rydde- og sykkelstjenesten fra de er seks år. Da rydder de søppel og samler inn dommerkort. Frode Kyvågs egne tvillingdøtre, som nå er elleve år, kunne knapt vente til de fikk lov.

Etter hvert, fra de er ti år, kombinerer mange dugnadsjobben med selv å spille fotball. Deretter venter nye utfordringer og oppgaver i forhold til alder, tid og lyst. For alt er tross alt frivillig. Noen av de profilerte idrettsutøverne har likevel med i kontrakten at de skal stille på dugnad under Norway Cup.

– Carl Waaler Kaas, som er verdensmester i orientering, tok sine fem skift som parkeringsvakt og da vi signerte Kjerst Grini på elitelaget i håndball, sto hun få dager etter på sletta som campingsjef. Her er det helt naturlig, fastslår Norway Cup-generalen, som skulle ønske politikerne ville prissette frivilligheten bedre og ikke ta den som en selvfølge. Om det ikke er et direkte særnorsk fenomen, er det i hvert fall noe helt spesielt.

En fargerik

Politimester Bastian: Politispektør Steen Nielsen Dalgaard er Ekebergslettas «Politimester Bastian». Her i samtale med natteravnene John Johnsen og Kjartan Mølmen.

Hver sommer under Norway Cup forvandles Ekebergsletta i Oslo fra et fredelig tur- og idrettsområde til en internasjonal smelting. Denne brå og utfordrende overgangen ivaretas imidlertid godt av en erfaren arrangør og alle de frivillige medhjelpere.

Tekst og foto: Anette Haugen

Selv om Oslo er en storby, blir det noen ekstra utfordringer å ivareta når 1 600 unge fotballag fra 56 nasjoner med ulike kulturer og tradisjoner besøker hovedstaden. Med den rekordstore deltakelsen i årets Norway Cup, regnet

arrangøren – Bækkelaget Sportsklubb – med at rundt 50 000 mennesker ville samle seg på Ekeberg og de øvrige kampfeltene.

Gjennom turneringens 40 års lange historie har det imidlertid skjedd svært få alvorlige episoder, når man tar i betraktning hvor mye folk som faktisk har vært samlet på denne internasjonale arenaen. Det samme gjaldt for årets turnering.

Et godt samarbeid mellom arrangøren, en rekke andre frivillige aktører – deriblant Natteravnene – og politiet sørger for at det som kan begynne å ulme, i stor grad blir tatt hånd om før det får utviklet seg. De vet med andre ord hvor-

utfordring

dan de skal takle overgangen fra det å være et lokalmiljø på Ekeberg til å bli en internasjonal smeltedigel.

Kamp på sidelinja

— I forhold til det antall mennesker som er samlet, skjer det lite. Det er noe tyveri, men heldigvis ikke av overfallstypen. Det som rapporteres fra skolene har gjerne sammenheng med at noen har vært litt uforsiktlige og latt vinduer stå åpne, forteller politiinspektør Steen Nielsen Dalgaard (62), den eldste patruljerende politiinspektøren i landet vårt. Som vanlig var han på plass på Ekebergsletta i uke 31, der han stortrives.

— Det er så koselig å være her. Det er mye hyggelig mennesker, understreker han. Akkurat denne dagen kunne han rapportere om at de om morgenen fikk inn en melding om en begynnende slåsskamp mellom noen overvrigte foreldre fra et russisk lag som kom i klammeri med foreldre fra et annet lag. Men før de nådde frem, hadde det roet seg ned.

Runder på skolene

Også Natteravnene bidrar under Norway Cup. De har vært til stede på Ekebergsletta hvert år siden 1999 og går sine daglige runder både rundt banene og i skogen bak sletta. De erfarne ravnene Kjartan Mølmen og John Johnsen kan fortelle at de i tidligere år noen ganger oppdaget blottere, men det problemet tok heldigvis slutt. Nå får de mest spørsmål om hvor de ulike banene befinner seg. Serviceinnstilte som de er, har de med seg kart de deler ut. Noen morsomme vitser om at «de har tatt feil av klokka når de natteravnene om dagen» hender det også de får, men bråk er det heldigvis lite av.

Daglig leder Lars Norbom forklarer ellers at Natteravnene har overlappingsmøter hver dag sammen med politiet og utekontakten. Der får de informasjon om hva som skjer rundt omkring — og om det er behov for runder om kvelden. I så fall kjører de ut til de skolene der det har vært tilgang til bråk. Stort sett gjelder det da lokal ungdom som tar seg inn på skolene. Med Natteravnenes tilstedeværelse pleier det raskt å roe seg.

Andre frivillige: Norsk Folkehjelp stiller også på Ekebergsletta hvert år. Martine Rundgren Simonsen (19) fra Moelv (t.h.) har allerede sin sjette sesong her. Hun er nærmest født inn i Norsk Folkehjelp og synes det er flott å bidra. Håkon André Knudsen (17) fra Haugesund er på plass for første gang og trives med den nye erfaringen.

Gått rundene: Jacob Hellberg (17) spiller håndball i Bækkelaget Sportsklubb. Det er sjetten året han stiller til dugnad under Norway Cup. Han startet som så mange andre i ryddegjengen da han var liten og har siden bidratt på ulikt vis. I år er det kiosken og hamburgersteking som gjelder. Han har vokst opp med dette og trives på sletta.

Billigere bytur skal du lete lenge etter

Studenter inviteres til vandring i Oslo sentrum. Studenter, som brukere av byens uteliv, bør også ta ansvar for sin egen by.

Av Ole Myrvold

Hver høst kommer et nytt kull med studenter til Oslo by. Innflyttingen skjer fra hele landet og for mange er dette det aller første møte med «storbyen» Oslo.

Du blir tidsnok kjent med både byliv og uteliv, men Natteravnene ønsker å invitere studentene til vandring, for å se byen gjennom våre øyne. Her vil du lære byen å kjenne, se effekten av (altfor) tung festing og ikke minst plukke opp tips om hvordan du kan gjørr din egen bytur litt tryggere for deg selv og dine.

Natteravnene kan bidra med forsiktig holdningsarbeid foran møtet med et usminket byliv og dets utfordringer. Ønsket er å skape en bevisstgjøring for egen sikkerhet som bybruker, men også å vise at med enkel tilstedeværelse kan også du som student gjøre stor nytte i gul vest.

Vandringer som klasserom

Flere studieretninger har direkte linker til Natteravnenes virke. Politistudenter og sykepleierstudenter har allerede vært med og tatt direkte lærdom av vandringene.

Natteravnene vurderer også å lage vandringsbevis til ditt CV, slik at du kan få litt ekstra belønning for innsatsen – foruten god samvittighet. Ved å bli med som natteravn i Oslo sentrum lærer du mye om viktigheten av frivillighet, om hvordan forskjellige etater jobber sammen, om enkle konfliktløsninger og mye mer.

Bonuslisten er lang!

Nye nettsider

Natteravnene har i løpet av sommeren fått helt nye og oppdaterte nettsider. Sjekk dem ut på www.natteravnene.no. Har du kommentarer eller innspill til sidene, må du gjerne sende en mail til stine@natteravnene.no. På de nye sidene legges for øvrig også en pdf av Gatelangs ut. Foreløpig finner du alle utgavene fra 2010 og framover.

Bekymringssamtaler hjelper

Overgangen fra barne- til ungdomsskolen er en av fasene i livet der tilværelsen kan føles litt utrygg. Et etablert miljø brytes opp og nye bekjenskaper knyttes. For noen kan det ende med at de havner litt på «skråplanet». Da kan en bekymringssamtale hjelpe.

Av Anette Haugen

For ti år siden, i første nummer av Natteravnenes magasin som den gang het Respekt, presenterte bladet en artikkel med tittel: «Den gode samtalen». Den handlet om at politiet innkalte til bekymringssamtaler med ungdom som de anså å ligge i faresonen for å havne i et kriminelt miljø. (Du kan lese hele

artikkelen i spalten «Fra arkivet» på side 31.)

Konseptet ble utformet på slutten av 90-tallet av politioverbetjent Bjørn Erik Øvrud ved forebyggende avsnitt på Manglerud politistasjon og har siden blitt en modell for hele landet. Også politi i utlandet, blant annet i Sverige, har vist interesse. På Manglerud understreker de at samtalene er minst like viktige i dag som da de startet opp.

Viktig verktøy

— Bekymringssamtalene er et av de viktigste verktøyene vi har i vårt forebyggende arbeid. Vi fokuserer på aldersgruppen 12–18 år, men har hatt samtaler med barn helt ned i 10–11-årsalderen. Det skjer også at vi innkaller noen

over 18, sier Dag Harald Drevsjø, politioverbetjent og avsnittsleder ved forebyggende avdeling på Manglerud politistasjon.

Samtalene skjer etter at politiet først har kontaktet foreldrene. Det kan være de har fått en bekymringsmelding fra skolen, fra andre instanser eller kanskje foreldrene selv har ringt.

Forebyggende avdeling følger også nøye med på ungdom som havner i registrene deres for aller første gang, kanskje på grunn av naskeri, skadeverk eller rus.

— Da ber vi ungdommen komme inn til oss sammen med foreldrene for en prat. Hvis noen vegrer seg for å komme til politistasjonen, kan vi også ta det hjemme hos dem eller på skolen. Vi har anledning å hente dem inn om de ikke vil komme frivillig, men det har jeg ikke opplevd har vært nødvendig siden jeg fikk ansvaret i 2008, forklarer Drevsjø.

Stadig flere samtaler

Samtidig med at antallet bekymringssamtaler har økt med årene, har tallet på registrert kriminalitet gått ned. Det ser Dag Harald Drevsjø som et svært positivt tegn. I 2009 innkalte de 152 ungdom til bekymringssamtaler og 13 til oppfølgingssamtaler. I 2010 var tilsvarende tall 153/46 og i 2011 var så mange som 209/37 inne til samtaler. Under samtalene forekommer det at politiet gir både de unge og foreldrene deres noen arbeidsoppgaver de må jobbe videre med. Er det snakk om rusproblemer henvises det til hjelp og oppfølging av helsevesenet og noen kalles senere inn til en ny prat.

Det hender for øvrig at de avventer å innkalle til en bekymringssamtale hvis kontakten med foreldrene viser at de har god oversikt og følger opp. I andre tilfeller kan det være nødvendig å sende en bekymringsmelding til barnevernet. Kan ikke foreldrene være med på samtalene, kan også en annen voksen ungdommen har tiltro til stille opp.

— Vi får nesten bare positive tilbakemeldinger både når vi ringer og underveis i prosessen. Vi opplever også at ungdom som har vært inne hos oss ringer tilbake noen år senere og takker for hjelpen de fikk. Det er hyggelig, forteller politioverbetjenten.

Fra oppdrager til veileder

En liten baby ligger i armene dine. Den er helt avhengig av deg. Så står du der for å feire tenåringens avslutning på videregående. Nå skal «barnet» klare seg selv. Gradvis har du gått fra å være oppdrager til veileder. Det er ikke lett, kanskje trenger du hjelp underveis.

Tekst og foto: Anette Haugen

I trivelige lokaler på Høvik utenfor Oslo holder foreldrecoachen.no til, et lite firma som drives av Anette Forsén Bache (52) og Laila Ryvænge (45). Begge er mødre, begge har lang og allsidig arbeidserfaring og ikke minst har begge erfaring med å forsøke å kombinere en krevende foreldrerolle med en krevende yrkeskarriere.

De to møttes da de tok utdanning innen Metacoaching. Begge ønsket å gjøre noe for barn og ungdom, samtidig visste de av egen erfaring at da er det viktig også å nå fram til foreldrene. Slik ble ideen om foreldrecoaching sådd.

Siden i fjor høst har de tilbudt coaching til ungdom og foreldre som trenger litt veiledning i en til tider tøff hverdag – og også til arbeidsgivere som vil prøve å tilrettelegge for at arbeidstakere skal kunne kombinere familie og jobb på en god måte.

Helheten

– Hvor går grensen mellom arbeidsplassen og det private? Mange arbeidsgivere vil gjerne tilrettelegge slik at det er mulig å kombinere jobb med et godt familieliv, men det er ikke alltid lett å vite hvor langt inn i den private sfæren du kan gå. Hva gjør du for eksempel om du ser at en arbeidstaker er frustrert fordi et av barna sliter, sier Anette Forsén Bache.

Hun understreker at en god leder må se helheten til hver enkelt ansatt – og da er det viktig å huske på at mange ansat-

te også er foreldre. Som coach prøver hun å hjelpe til med å trekke noen grenseganger for hva sjefen kan gjøre for å bli en god støttespiller. Et av rådene kan gå på å trekke inn familien om arbeidsplassen gir goder som turer og annet. Men uansett om sjefen er aldri så flink til å tilrettelegge, vil det alltid være tøft å holde fokus på jobben om du vet at barnet ditt har det vondt og blir mobbet på skolen. En annen, svært viktig del av foreldrecoachingen, går derfor ut på å ha samtaler med foreldre alene, ungdom alene eller familien samlet. Her er det ingen mal, for alle har ulike behov.

Samtaler med barnet

– Noen foreldre tar kontakt med oss fordi de har en ungdom som har lav selvfølelse, som kanskje ikke spiser eller som sliter på andre måter. De spør om vi kan snakke med barnet deres. Da gjør vi det for å lytte og komme nærmere problemet. Andre ganger kan det være søsken som kommer eller hele familier, forklarer de to familiecoachene.

Det kan naturlig nok være mange ulike situasjoner og ikke minst vanskelige overgangsfaser i et barns liv som gjør at det sliter. Et ikke uvanlig eksempel er unge som nekter å akseptere at foreldrene skal skilles. Da må de to forklare at det dessverre ikke er alle ting et barn kan bestemme. De har flere gladhistorier å fortelle her, der barnet har fått en flott hverdag så snart han eller hun har akseptert den vanskelige situasjonen.

Den krevende overgangen

Det er imidlertid ikke bare barna som trenger råd og veiledning. Det gjør de voksne også. Å være foreldre er en svært krevende jobb. Du skal gjennom en rekke faser i barnas liv, der mange av grenseovergangene er vanskelige. I løpet av 18–19 år skal du gradvis gå fra å være en oppdrager til en veileder. Det er ikke enkelt.

Det er dette coachene gjerne illustrerer ved den lille babyen du får i armene. Først er den helt avhengig av deg. Så slipper du barnet ned på gulvet. Det begynner å gå og du må tre litt tilbake. Fra å ha full kontroll skal du etter hvert

Foreldrecoacher: Anette Forsén Bache og Laila Ryvænge gir barn, ungdom, foreldre og arbeidsledere noen verktøy til å takle utfordringer rundt oppvekst og foreldrerollen. Hunden Alex er ofte med på samtaler. Spesielt mange barn slapper bedre av når de kan ta små pauser og kose med den snille hunden.

stå med armene på ryggen og bare være en god veileder/støtte. Når barnet er 19 år skal han eller hun ta alle valg selv.

– I følge familierapeut Jesper Juul er din rolle som oppdrager ferdig når barnet er 12–14 år. Da vet barnet hva ansvar betyr og hva som er riktig og galt. Fra nå er jobben din å veilede barnet til å gjøre de rette valgene. Selvfølgelig er alle barn forskjellige, så det vil alltid være variabler her, men det er utgangspunktet, sier Anette Forsén Bache, som selv er sertifisert for å holde såkalte Jesper Juul-seminarer.

Lytt til barna

For å bli en god veileder/støtte er det viktig å lytte aktivt til barna. De to familiecoacherne gir foreldrene noen verktøy til å fikse dette. I tillegg til å gi coaching én-til-én, stiller de gjerne opp på skoler eller i andre sammenhenger for å inspirere og gi råd. Her er noen: – Fjern all støy som mobiltelefoner, PC og TV når du skal snakke med barna dine. Se på dem og lytt til det de sier og også det de ikke sier. Der ligger det mye informasjon. Legg samtidig bort din egen agenda. Hva du vil de skal si er ikke viktig. Nullstill deg. Vær til hjelp og

støtte, ikke vær dømmende. Vær også ærlig. Det er lov å svare at dette synes jeg er vanskelig. Spør samtidig hva de mener om saken, råder Laila Ryvænge. – Husk også at vi som foreldre ikke har alle løsningene. Vi vet ikke alltid hva som er best. Mine døtre er voksne. Vi har i ettertid hatt samtaler om oppveksten deres – om hva som fungerte og hva som ikke fungerte. Der må jeg bare innse at noen av valgene de gjorde litt mot min vilje, faktisk var de rette, kommenterer Anette Forsén Bache.

Vis tillit

– Gi barnet ansvar for ting innenfor den alderen de har, råder Anette Forsén Bache, men samtidig vet hun at dette ikke alltid er like lett. Noen foreldre fortsetter i oppdragerrollen for lenge. Andre gir slipp for tidlig.

Et eksempel kan være om det kommer nye barn inn i familien mens barna er på vei inn i puberteten. Da kan ansvaret bli for stort for tidlig, og resultatet kan bli dropout fra skolen, spiseforstyrrelse, flørting med rus eller at barna isolerer seg fra venner og kanskje har for store deler av sitt sosiale nettverk via nettet.

– Foreldrenes oppgave er å gi barna den tilliten de trenger for å fikse nye oppgaver selv. Du trenger for eksempel ikke følge 13-åringen inn på kinoen når hun skal møte vennegjengen. Det kan være flaut og det greier hun selv. Be de unge si fra om de synes du blander deg og maser for mye, sier Laila Ryvænge. – Det er også viktig å tenke på språket du bruker. Gi spesifikk ros helt fra de er små. Ikke bare si «du er flink». Kritiser heller aldri barnet om det gjør noen galt, gi beskjed om at handlingen var gal. Husk også at en følelse aldri kan være gal eller riktig. Hvordan du forholder deg til følelsene er noe helt annet, påpeker Anette Forsén Bache.

Vil du vite mer om Metacoaching og om virksomheten og bakgrunnen til Anette Forsén Bache og Laila Ryvænge, sjekk nettsiden: foreldrecoachen.no

Ungdomstiden er en periode med stadig nye omveltninger og utfordringer. Ny skole, nye venner, kanskje flytting og nye aktiviteter. Gatelangs spurte noen ungdom vi traff på Ekebergsletta om deres fremtidsplaner – og litt om erfaringene fra Norway Cup.

Tekst og foto: Anette Haugen

Ørjan Bergheim (16)

Bosted: Hammerfest, spiller fotball på HIF/Stein.

– Jeg er på Norway Cup for annen gang. Det er en flott opplevelse å være her, derfor kommer jeg igjen! Aller best er kampene.
– Til høsten begynner jeg på studiespesialisering på Hammerfest videregående skole. Jeg blir boende hjemme. Jeg vurderte å søke på idrettslinja i Alta, men fant ut at det ble for mye stress å flytte hjemmefra. Det blir spennende med ny skole og hvilke krav de setter.
– Etter videregående tar jeg nok et «friår» i militæret, så finner jeg vel ut hva jeg skal gjøre videre da.

Malin Hovland (16)

Bosted: Bømlo, deltar ikke selv på Norway Cup, men har deltatt tidligere.

– Jeg kommer til Oslo og Norway Cup med foreldrene mine og ei venninne for å treffe nye folk, møte gutter, gå på tivoli og ha det gøy.
– Etter sommerferien begynner jeg på studiespesialisering på Bømlo. Det var litt vanskelig å bestemme seg. Jeg søkte på idrettslinja på Stord, men kom ikke inn. Egentlig er det like greit, for da slipper jeg å flytte. Jeg hadde lyst, men det er dyrt med studielån.
– Nå planlegger jeg i stedet for å flytte til neste år, for å begynne på en privat skole i Haugesund. Det blir litt skummelt, ikke minst med nye klasser.

Steffen Sjøveian (16)

Bosted: Hammerfest, spiller fotball på HIF/Stein

– Dette er mitt første Norway Cup. Det er morsomt og sosialt, både å spille kamper og møte jenter.
– Jeg begynner på elektrofag på Hammerfest videregående om få uker. Jeg gleder meg. Det er alltid morsomt å begynne på en ny skole. Vi bor på et lite sted, så jeg kjenner likevel de fleste.
– Jeg vurderte aldri å flytte i år, men planlegger å gå på college i USA senere. Det blir en spennende overgang.

nye utfordringer

Silje Gran, Maja Sandvik, Maria Øien, Sofie Smedsrud, Astrid Sivderud, Emma Ytterås (alle 14)

Bosted: Ranheim, spiller fotball på jenter 14 i Ranheim IL.

– Vi deltar alle på Norway Cup for første gang, med unntak av Silje. Hun er med for tredje gang. Til nå har vi vunnet én kamp og tapt én. Det er selvfølgelig mest gøy å vinne. Norway Cup er topp på alle måter. Det er kjempegøy å bli kjent med nye folk, spille kamper og treffe gutter.

– Vi begynte alle på ungdomsskolen i fjor høst. Det var en del nye å bli kjent med, for elever fra tre barneskoler ble samlet på en skole. Det var spennende å begynne i helt nye klasser, men alle fikk velge tre venner de ville gå sammen med, slik at vi kjente noen.

– Med nye klasser er du litt redd for å dumme deg ut og så var det litt skummelt i starten med karakterer. Men det er jo fint å få dem også, for da vet du hva du skal jobbe videre med. Overgangen har gått ganske greit.

Amalie Aasheim (16)

Bosted: Bømlo, spiller ikke fotball selv, men besøker Oslo på grunn av Norway Cup.

– Det er min første gang her.

Norway Cup er kjekt og sosialt. Flere lag fra Bømlo deltar.

– Jeg har valgt studiespesialisering til høsten. Jeg søkte også idrettslinje på Stord, men det er helt fint å bli hjemme på Bømlo. Det blir uansett spennende. Kanskje blir det vanskelig og sikkert mye å gjøre. Men jeg gleder meg også.

Et ærefullt oppdrag

Natt til 1. mai 1990 la den aller første gruppen med natteravner ut på vandring i Oslo sentrum. Naweed Khawar var blant dem som var med. I ettertid føler han det som en stor ære at han fikk være med på denne litt historiske natteravningen.

Tekst og foto: Anette Haugen

Gatelangs møter Naweed Khawar – en av våre aller første natteravner – på Oslo Universitetssykehus, Rikshospitalet, der han har jobbet i ulike stillinger siden midt på 70-tallet. I dag er han undervisningskonsulent ved øre- nese- og halsavdelingen, med ansvar blant annet for legestudenter i Oslo og diverse interne kurs og opplæring av ansatte.

Etter at han gikk sin første runde som natteravn, har det blitt noen flere vandringer, men dessverre ikke så veldig mange. Tiden har ikke strukket helt til for den engasjerte mannen, som både har flyttet en del på seg, vært lokalpolitiker i Bærum og vært svært aktiv i det som nå heter Pakistanforeningen i Norge.

Invitert på møte

– Jeg husker godt at jeg ble invitert til Forebyggende tjeneste ved Oslo Politikammer. Jeg mener det var i regi av politiinspektør Ellen Holager Andenæs, avdelingssjef Gudmund Johansen og førstebetjent Dag Halgard, forteller Naweed Khawar, som den gang selv var generalsekretær i det som da het Pakistan Workers Welfare Union.

Det de skulle snakke om på dette møtet, der også flere andre var til stede, var natteravning. Fenomenet eksisterte i utlandet og nå ville man prøve det i Norge.

– Vi fikk beskjed om at de trengte hjelp fra vår forening, som den gang fungerte som et slags bindeledd mellom innvandrere fra Pakistan og statlige og kommunale etater. Personlig skjønte jeg ikke med en gang helt hva dette gikk ut på. Det gjaldt flere. Hva ble vår rolle? Skulle vi stoppe slåsskamper? Og hva ville effekten av vandringen bli? Dette var ting vi lurte på da vi møtte opp til vår første natteravning, minnes han.

Stolt

Naweed Khawar husker ikke helt antallet, men mener de var rundt ti stykker fra Pakistan Workers Welfare Union som stilte opp på den første ravningen natt til 1. mai. Flere andre møtte samtidig, så kanskje var de rundt 30 voksne natteravner den kvelden.

De delte seg inn i mindre grupper og fikk raskt avklart sin rolle, blant annet at de ikke skulle bryte inn i slåsskamper, men observere og tilkalle politi om det ble nødvendig.

– I dag ser jeg det som en stor ære å ha fått lov til å være med på den aller første natteravningen i Oslo. I ettertid ser vi jo klart hvor stor effekten av dette har blitt. Nå finnes det jo grupper nesten over hele landet, kommenterer Naweed Khawar og legger til:

– Om jeg ikke går så aktivt selv, synes jeg det er flott å se at så mange frivillige voksne gjør dette for samfunnet. Jeg bor nå på Holmlia, der det er en stor og aktiv gruppe. De er godt synlige i lokalmiljøet og den positive effekten er utvilsomt stor.

Blant de første: Naweed Khawar var med på den aller første natteravningen i Oslo. Det er han stolt av. Han følger fremdeles nøye med på Natteravnenes virksomhet, ikke minst i sitt eget nabolag, på Holmlia i Oslo.

Fri flyt

Hva skjer når en beruset gjest ønsker å bestille øl i en bar? Får hun servering? Eller blir hun nektet? Hvordan reagerer bartenderen på gjestens atferd?

Av Anette Haugen

Dette ønsket SIRUS (Statens institutt for rusmiddelforskning) å se nærmere på i forbindelse med det pågående prosjektet SALUTT (Sammen gjør vi utelivet tryggere).

De sendte fire skuespillere ut på byen. Resultatet ble nedslående. I hele 93 prosent av tilfellene fikk de servering selv om de helt åpenbart burde vært nektet. De prosjektansvarlige i SIRUS, Bergljot Baklien og Kristin Buvik, understreker imidlertid at de ut i fra dette ene prosjektet ikke kan si noe generelt om omfanget av overskjenking totalt sett, og at de heller ikke kan generalisere til andre utesteder i Oslo sentrum.

Det er viktig å ta i betraktning at i deres forsøk ble kun utelivssteder i et svært begrenset område av Oslo sentrum besøkt, samtidig som hundre prosent av de som ble «kontrollert» framsto som dritings. Det er jo ikke normalsituasjonen. Slik oppsummerer de selv sin rapport: «Fri flyt – bartenderes møte med berusede gjester»:

Sammendrag

Rapporten presenterer resultater fra en kartlegging av overskjenking på utesteder i utvalgte deler av Oslo sentrum. Den viktigste datakilden er testkjøp, som innebærer at skuespillere spiller beruset mens de bestiller øl på serveringssteder. Hensikten er å skape en situasjon som etter alkoholloven skal føre til serveringsnekt.

Til sammen er det utført 89 testkjøp fordelt på 39 ulike serveringssteder i to områder i Oslo sentrum. Det var langt mellom serveringsstedene som nektet

en gjest som viste flere tegn på åpenbar påvirkning. 83 av kjøpsforsøkene (93 prosent) resulterte i at testkjøperen fikk servering – det vil si at bare seks kjøpsforsøk (sju prosent) endte med serveringsnekt.

Det kan være flere forklaringer på den høye andelen servering. Kanskje mangler noen bartendere tilstrekkelig kunnskap om alkoholloven og om hvordan de skal håndtere en beruset gjest.

Arbeidsforholdene er ikke alltid tilrettelagt for å sikre bartendere gode vurderingsmuligheter, og i en stresset situasjon er det kanskje lettere å servere gjesten en øl enn å ta konfrontasjonen som eventuelt vil oppstå ved avvisning av gjesten. Iblant kan kanskje økonomiske motiver påvirke serveringsutfallet – en serveringsnekt kan føre til mindre inntjening og tap av tips.

Det kan også se ut som om det er en ansvarsfraskrivelse fra bartendere til ordensvakter, ved at ansvaret for kontroll av gjestenes beruselsesnivå tillegges vaktene. Det kan også være slik at motivasjonen for å følge alkoholloven er liten, ettersom det er små sjanser for å bli tatt. Forklaringen på den høye andelen overskjenking finner vi trolig først og fremst i drikkekulturen, der det eksisterer en kollektiv aksept av beruselse på utestedene. Så lenge gjester, bartendere og bevillingshavere, og kanskje også kontrollører og de som sanksjonerer, er preget av den samme aksepterende alkoholkulturen, vil det være vanskelig å få til en endring.

Veien videre

– Dette første prosjektet, som ble utført i oktober 2011, ble gjort for å se på situasjonen ved oppstarten av SALUTT-prosjektet, før kursing og andre tiltak var igangsatt. Vi vil utføre to tilsvarende studier høsten 2012 og høsten 2013, for å se om tiltakene har hatt noen effekt, forteller Bergljot Baklien, leder for prosjektet «Fri flyt». Hun utdyper: – Rapporten fungerer samtidig som en situasjonsbeskrivelse og en del av begrunnelsen opp mot Helsedirektoratet, andre instanser og utelivet selv, for hvorfor SALUTT-prosjektet er viktig. Vi håper jo at etter kursing og annen bevisstgjøring blant de som jobber i utelivet, så vil vi se en nedgang i den store overskjenkingen neste gang.

Bakgrunn

- Oslo kommune har iverksatt prosjektet SALUTT (Sammen lager vi utelivet tryggere). Målet er å minske alkoholrelatert vold og skader på utesteder og å utvikle en kultur som motvirker overskjenking og servering til mindreårige. Prosjektperioden er 2011–2016.
- Gjennom situasjonsbeskrivelser vil SIRUS gi en forståelse av hvilken virkelighet SALUTT-prosjektet forholder seg til ut fra ulike aktørers virkelighetsoppfatninger. Instituttet vil gi et bilde av drikkekulturen på utestedene i prosjektområdet, samtidig som de ser på hvordan alkoholloven overholdes, spesielt når det gjelder overskjenking.

Kilder: www.sirus.no
og www.salutt.oslo.kommune.no

— Full av beundring

— Frivilligheten har en enorm betydning. Den skaper «limet» i samfunnet, kommenterte stortingsrepresentant Arild Stokkan-Grande, da han sammen med flere representanter fra Arbeiderpartiet stilte opp på en av Natteravnenes dagvandringer under Norway Cup.

Tekst og foto: Anette Haugen

Sammen med stortingsrepresentantene Anette Trettebergstuen og Truls Wickholm, og tre medarbeidere fra Arbeiderpartiets stab, stilte Arild Stokkan-Grande fra Familie- og kulturkomiteen opp til natteravning på dagtid under Norway Cup. Målet var todelt. Å lære litt om Natteravnenes arbeid, samt å møte barn og unge på Ekebergsletta.

— Jeg er full av beundring for alle som driver med frivillighet. Det skulle bare mangle at vi også stiller opp, påpekte han og la til:

— Når det gjelder Natteravnene tror jeg de kan møte de unge på en litt annen måte. Mange oppfører seg annerledes og tøffer seg kanskje ikke like mye når de treffer naboen til en venn som når de møter politiet på gata. Dessuten er det godt for barna å se at de voksne bryr seg, samtidig som det gir trygghet. For de voksne er det en fin måte å få et innblikk i hva som rører seg der ute, for det er ikke lett å være ung i dag.

Samhold og tillit

Arild Stokkan-Grande sitter også i en av tre grupper som jobber inn mot Aps landsmøte i 2013. Den har fått navnet «samhold og tillit» og ledes av Jonas Gahr Støre. Også her står frivilligheten sentralt, derfor er hans engasjement ekstra stort på feltet.

De to andre politikerne som var med på vandringen, Anette Trettebergstuen og

— Jeg er full av beundring for alle som driver med frivillighet.

Arild Stokkan-Grande

Klare for vandring: Fra venstre: Anette Trettebergstuen, Ole Myrvold, Stine Nordahl Pedersen, Arild Stokkan-Grande, Truls Wickholm, Kjetil Vevle og Birgit Røkkum Skarstein.

Truls Wickholm, føler også et stort engasjement for frivilligheten. Sistnevnte har tidligere vært med på ordinær natteravning og begynner å bli en erfaren ravn. Det ble en hyggelig runde på

Ekebergsletta. Populært var det også at Birgit Røkkum Skarstein, kjent fra TV-serien «Ingen grenser» var med på rundten. Hun jobber nå som trainee på Stortinget.

Rosa suksess

Gir trygghet: Også for Natteravnene har det vært godt å vite at en egen jentetaxi har fraktet jenter trygt hjem i sommer.

Både passasjerer, sjåførere, initiativtagere og andre involverte er strålende fornøyd etter at en rosa jentetaxi med løsvipper har brakt mange kvinner trygt hjem fra byen i sommer.

Av Anette Haugen

Fra midten av juni og ut juli måned har en flott rosa jentetaxi vært i aksjon hver natt fra onsdag kveld til søndag morgen i Oslo sentrum. Taxien har vært gratis og målet har vært å kjøre jenter trygt hjem fra byen. Det har ikke vært mulig å bestille den, men jentene har kunnet praie bilen på veien og meldinger om hvor den befant seg ble lagt ut på Facebook.

Initiativtager har vært det felles samfunnsengasjementet «Vi bryr oss» i regi av SpareBank 1 Oslo Akershus og P5. To sjåførere fra Christiania Taxi har vekslet på å kjøre, mens Natteravnene har vært en god samarbeidspartner. Daglig leder i Natteravnene, Lars Norbom, roser initiativet og bemerker at: «Et hvert tiltak som kan redusere risikoen for voldtekt er viktig.»

Vellykket

— Dette har vært et kjempevellykket prosjekt. Informasjonen spredte seg raskt. Vi fikk kjøpt 5 500 medlemmer på Facebook og antallet som var innoom siden eksploderte. Vi har fått gode tilbakemeldinger om at dette er bra og at behovet for en jentetaxi absolutt er der,

opsummerer Svein Ødegård, ansatt i Sparebank 1 og prosjektleder for «Vi bryr oss».

Han kan videre fortelle at jentetaxien hadde cirka 30 turer per kveld. Sjåførene roser selv opplegget. Det var mannlige sjåførere og Ødegård medgir at de har fått noen reaksjoner på det, men han har kunnet garantere for begges dyktighet og redelighet.

Om vi vil få se flere jentetaxier i byen senere vet ikke prosjektlederen ennå. De skal evaluere opplegget nå i etterkant og har bedt om kommentarer og innspill på Facebook. Noen bemerker at de gjerne vil ha egne jentetaxier selv om de må betale. Han påpeker dessuten at andre aktører er mer enn velkomne til å ta opp stafettpinnen.

Har en stor o

Det kan være mye folk og stort trøkk på brygga i Tønsberg om sommeren, men det blir ikke nødvendigvis mer bråk av den grunn. Natteravnene i byen har mye godt å si både om sommergjestene og sin egen ungdom. Mye av rollen deres blir faktisk å vise omsorg.

Av Anette Haugen

Natteravnene i Tønsberg startet sine vandringer i 1998, siden har de gått sine runder i byen nesten hver lørdag. I en periode var de så mange som 50 natteravner som vekslet på å gå. Så falt interessen ganske dramatisk rundt 2004–2005, slik at de ikke greide å gå hver helg. Nå er de imidlertid tilbake igjen for fullt – og har vært det noen år. – Vi har nå rundt 25 natteravner på listen, i tillegg til at vi har fått i gang et samarbeid med AUF på Borgheim ungdomsskole på Nøtterøy. Derfra har vi fått en liste med 85 navn, der de garanterer å stille med tre per vakt. Foreløpig gjelder det ut august, men vi har fått signaler om at de vil fortsette, sier Marianne Bøe fra Kirkens Bymisjon.

Flott med frivillige

I Tønsberg er det nemlig Kirkens Bymisjon som organiserer Natteravnene. Det har de gjort siden 1998. Året før ble det tatt et initiativ fra Røde Kors som ønsket å starte opp natteravning. De overleverte en liste med 25 navn til Kirkens Bymisjon, som fikk det hele i gang. Siden 1999 har det vært Marianne Bøes ansvar å sette opp turnus for gruppen.

– Å rekruttere og organisere Natteravnene er en veldig ålreit del av jobben min. Jeg synes det er flott at vi har frivillige foreldre og også besteforeldre som stiller opp for ungdommen.

Veteraner på tur: Et trekløver, der to har lang natteravnerfaring, passer på både ungdom og sommergjester i Tønsberg. Fra venstre: Bjørn Nordstrand, Bent Liverød og Steinar Strand. (Foto: privat)

Det er en fin holdning, som også gir stor troverdighet blant de unge. Det betyr at de voksne virkelig er ute og ser hva som skjer, kommenterer Marianne Bøe. Hun vet at mange av ungdommen reagerer svært positivt når de hører hva de voksne gjør for dem helt frivillig og uten betaling. Videre er selvfølgelig den forebyggende effekten av natteravningen av stor betydning. Hun tror det er mye som ikke skjer, fordi de voksne med de blå og gule jakkene er ute og observerer.

Et godt overblikk

En som har gått natteravn i Tønsberg i

ti år nå, og som ikke har tenkt å gi seg med det første, er Steinar Strand. Han forteller at det var litt tilfeldig at han begynte. Han var nyinnflyttet til byen og jobbet på Kemnerkontoret i Tønsberg da han fikk høre om ordningen. Han ble interessert både av private og jobbmessige årsaker.

– Mine egne barn, som nå er 14, 18 og 22 år, var da litt under målgruppen. Jeg fikk likevel lyst, også av arbeidsmessige årsaker, til å se nærmere på hva som rørte seg i sentrum om kvelden, forteller tenåringsfaren, som fra første stund syntes det var både hyggelig, samfunnsnyttig og givende å gå natteravn.

msorgsrolle

Det hadde også flere fordeler:

– Jeg ble kjent med nye folk, jeg fikk et overblikk over hva som skjedde – og samtidig var det en flott måte for meg som innflytter å bli kjent med mitt nye bosted på.

Fine sommermåned

Steinar Strand anslår at de som står på lista i snitt går fra tre til sju vandringer hver i året. Vanligvis blir du satt opp på turnus, men du kan bytte om det ikke passer. De har avtale om at de alltid skal gå minst to sammen. Møter det opp fire eller flere, deler de seg i grupper på to eller tre i hver.

I juli og august er naturlig nok mange på ferie, men de prøver å holde ordningen i gang likevel. De som er hjemme og ønsker å gå, melder selv fra når de kan. Tønsberg er jo en typisk sommerby, der folk strømmer til ikke minst fra sjøveien. Slik sett er det viktig å være synlig da også. Likevel betyr ikke mye folk automatisk mer bråk.

– Det kan bli mye trøkk på brygga om sommeren, men båtfolket er ofte ganske voksne, over 20 år. Vi prøver primært å ta oss av de yngste. Men selvfølgelig er vi der for alle som trenger hjelp. Når vi går ut har vi med førstehjelpsutstyr, så det hender vi stripser og plastrer – eller

legger i stabilt sideleie om folk er overstadig beruset. Det siste gjør vi i påvente av at politi eller ambulansepersonell kan komme til stedet, forteller Steinar. Slåsskamper blander de seg ikke inn i, men de observerer og kontakter politiet om nødvendig. De har god dialog med politiet, som pleier å være godt synlig i gatene både vinter og sommer. Av andre spesielle ting som skjer i Tønsberg sommerstid er festivalen på Slottsfjellet. De har egne vakter, med Natteravnene pleier likevel ta en sveip innom.

Lite behov i bydelene

Om det er ungdommen Natteravnene i Tønsberg føler størst ansvar for, føler Steinar Strand ikke at de har et spesielt stort «ungdomsproblem» i byen, tvert i mot. Når det gjelder de helt unge, de som ikke er gamle nok til «å gå på byen», har de flere ganger vurdert om det er et behov for å gå natteravn mer lokalt, i bydelene.

– Jeg har selv en datter i 8. klasse, der vi på skolen har diskutert om det finnes et slikt behov. Det føler vi ikke at det er akkurat nå. Vi har prøvd å gå natteravn i enkelte bydeler før, men det hadde minimal funksjon fordi det ikke var noe særlig ungdom ute.

Natteravnene i Tønsberg

■ Natteravnene i Tønsberg startet opp i 1998. De er organisert av Kirkens Bymisjon, som blant annet rekrutterer og setter opp turnus. De møtes i lokalene til Kirkens Bymisjon hver lørdag kl. 22.30 og går til cirka 03.00, litt avhengig av hva som skjer.

■ Vil du å gå natteravn i Tønsberg? Kontakt Marianne Bø hos Kirkens Bymisjon på mail marianne@skbv.no eller per tlf 92 01 92 99. De har også egen side på Facebook.

— Vår erfaring er at de yngre ikke reker så mye rundt, men stort sett holder seg hjemme hos hverandre. De litt eldre er mer mobile og forflytter seg ofte litt ut og inn av lokalmiljøet sitt, slik at noen vil trekke inn til Tønsberg sentrum i løpet av kvelden eller natten, sier tenåringsfaren.

Han er imidlertid klar over at dette er ting som fort kan endre seg. Ny ungdom kommer til, så det er viktig å følge med også i bydelene. Skjer det ting, må de trå til – og ikke minst ønsker politiet tips om trender og tendenser i ungdomsmiljøene.

Litt mer ungdom i sentrum blir det dessuten når politiet av og til gir tillatelse til ungdomsdiskotek. Da trekker også de under 18 ut, og det kan være mye sinnstemninger og hormoner å passe på. I det hele tatt er det mye tårer og også sorg som trer fram blant fulle folk. Omsorgsrollen til Natteravnene er derfor stor. Å trøste er en del av oppgaven.

Positive tilbakemeldinger

At Natteravnene har et veldig positivt omdømme i Tønsberg, er verken Marianne Bøe eller Steinar Strand i tvil om. «Jeg vil gå natteravn når jeg får barn i den alderen», er kommentarer de ofte får. Både unge og voksne vinker og smiler – og ikke minst skjerper de seg når de «blå og gule natteravnene» viser seg.

— Selvfølgelig har jeg i løpet av mine ti år som natteravn opplevd episoder i byen som ikke har vært like hyggelige og der politiet har måttet gripe inn. Men ofte ser vi at venner selv får roet ned kamerater og rydder opp slik at slåsskamper ikke utvikler seg. Vi bidrar ved å vise oss – og så ordner de opp selv. Det er flott å se, sier den mangeårige natteravnen, som også har vært i Oslo for å hente litt inspirasjon:

— Jeg har gått natteravn i Oslo en gang og planlegger å gjøre det igjen sammen med Marianne Bøe. Det er selvfølgelig helt andre forhold i Oslo, men det er fint å se hvordan andre håndterer ting for å få nye impulser. Noe vi blant annet gjør her, foruten å observere, er å fjerne

glassflasker for å forhindre at de knuses og brukes som våpen.

Stor engasjement

Men hvem er det egentlig som går natteravn i Tønsberg? Er det småbarnsforeldre, tenåringsforeldre, pensjonister eller hvem?

Steinar Strand tror mange av natteravnene i Tønsberg er tenåringsforeldre. Det gjelder selvfølgelig for alle som stiller via samarbeidet med Borgheim ungdomsskole, men også for de andre.

Noen slutter når barna blir eldre, noe som blant annet førte til at de ble svært få en periode, men heldigvis fortsetter flere videre.

Ulike yrkesgrupper er også godt representert i natteravnenes rekke. Blant annet har de med en lærer på laget. Han er populær – alle kjenner ham og hilser på gata. Det er også betryggende å ha med seg flere som jobber i helsevesenet. I tillegg går ordføreren i Andebu natteravn, så her er det et stort og flott engasjement fra alle kanter.

Nå også dagravning

Dagravningen på Grønland/Tøyen ble startet opp i mai i år etter initiativ fra frivillige, SaLTokoordinator i bydel Gamle Oslo og forebyggende avdeling ved Grønland politistasjon.

Tanken bak vandringene er å ha synlige voksne i områder hvor barn og unge oppholder seg etter skoletid, for å skape økt trygghet og forebygge russalg og annen kriminalitet. På bildet ser vi natteravnene Kristian, Kjartan og Knut Erling i aksjon, sammen med en reporter fra P1 og en lokal gatemusikant.

(Foto: Stine Nordahl Pedersen)

Den gode samtalen

Det finnes råd når tenåringen legger til seg dårlige vaner, venner og holdninger. Manglerud politistasjon i Oslos bekymringsamtale er blitt mal for hvordan barn i faresonen kan snakkes på rett kjøl.

Av Pål Nedregrotten

Mangleruds modell gir kort sagt risikoutsatt ungdom og deres foreldre muligheten til å gjøre noe med egen situasjon. I samtale med en polititjenestemann blir ungdommens situasjon klarlagt på en strukturert måte, han eller hun får veiledning i forhold til skole, arbeid og fritid, og innsatsen videre blir planlagt.

Fra en beskjeden start som et verktøy for å hindre rekrutteringen til høyreekstreme miljøer skal bekymringssamtalen snart stå modell for samtlige av landets politidistrikter. For samtalen mellom ungdommen, foreldre og politi nytter, forteller politiavdelingssjef Mari Bollingmo, som leder stasjonens forebyggende arbeid.

I fjor gjennomførte Manglerud politistasjon flere bekymringssamtaler med ungdom i faresonen enn for de som allerede står i politiets registre, og det er en utvikling Bollingmo synes er gledelig. Hun tolker det som at politiet når fram. – Jeg vil påstå at bekymringssamtalen har vært viktig for å stoppe rekrutteringen til det høyreekstreme miljøet på Bøler, sier hun. Og selv om samtalen alene ikke kan ta æren for utviklingen, er den et viktig redskap for å få kontakt med ungdom i faresonen. – Erfaringene er gode, men vi har ikke skyhøye forventninger om at en samtale alene skal få en skakkjørt ungdom på rett kjøl. Samtalen er et redskap som i første omgang skal få ungdommene selv og foreldrene til å ta grep om sin

egen situasjon, sier hun.

Mangleruds erfaringer tilsier at tiltaket blir svært godt mottatt og at mange faktisk opplever en alvorsprat med politiet på politistasjonen velkomment.

– For ikke lenge siden fikk jeg en telefon fra en far som sa at bekymringssamtalen ble vendepunktet i hjemmet. Den tvang familien til å innse at de hadde et problem, sier Bollingmo. Selv de samtaler som politiet føler ikke var vellykket har en effekt, fordi de setter i gang en prosess.

– Når du blir innkalt til en bekymringssamtale er det et tegn på at politiet set-

ter ned foten, sier hun, og viser til at 18–19-årige lovbrøyttere ofte spør hvorfor ingen stoppet dem da de var i ferd med å gli ut på skråplanet.

– Foreldre tar faktisk kontakt med oss for å bestille bekymringssamtaler, og det gjør meg ydmyk, sier Bollingmo. Samtalen er frivillig, men Bollingmo sier det aldri har vært et problem. Hun kan ikke huske noen som har takket nei til å stille. Mange opplever nok også samtalen som en slags ventil der de får snakket ut om sine problemer og frustrasjoner, tror hun.

Gatelangs dykker ned i arkivet og presenterer artikler som sto på trykk ti år tilbake i tid, den gang bladet het «Respekt». Artikkelen under er hentet fra det aller første bladet som ble utgitt, nr. 1 i juni 2002.

Trenger du noen å snakke med?

Alle har behov for svar på sine spørsmål, men det er ikke alltid lett å spørre noen du kjenner. Det finnes flere telefon-tjenester og nettsider hvor du kan finne god informasjon og hvor du har mulighet til å stille anonyme spørsmål. Disse sidene kan også være til hjelp for foreldre og andre voksne som lurer på hva de unge er opptatt av.

Barneombudet 22 99 39 50

Svarer på alle type spørsmål fra barn og unge under 18 år.
Tlf: Man–fre kl. 09–15.
Nettjenesten: Klar melding eller Facebook. www.barneombudet.no

Barnevakten.no

Hjelper foreldre til å delta aktivt i barnas mediehverdag gjennom å formidle nyansert informasjon, gode råd og nyttige verktøy.
www.barnevakten.no

Redd Barna

Gir informasjon om nettvett, barn og overgrep, barnefattigdom, asyl- og flyktningebarn, barns rettigheter mm.

www.reddbarna.no

Alarmtelefon for barn og unge 116 111

Gratis nødtelefon for barn og unge. Holder åpent når barneverntjenesten er stengt.
Man–fre kl. 15–08. Helgene:
Døgnåpent. www.116111.no

Amathea 815 32 005

Tilbyr gratis samtaler og rådgivning om alt som har med graviditet å gjøre.
Åpent: Man–fre kl. 08–20.
www.amathea.no

Røde Kors-telefonen for barn og unge 800 333 21

For alle under 18 år som trenger en voksen å snakke med.
Tlf: Man–fre kl. 14–20. Chat:
Tirs–tors kl. 17–20.
www.korspahalsen.no

Dopingtelefonen 800 50 200

Gratis og anonym informasjonstjeneste for alle med spørsmål om doping.
Åpent: Man–fre kl. 09–15.
www.dopingtelefonen.no

Kirkens SOS 815 33 300

Gratis krisetelefon for alle som trenger noen å snakke med, uansett hva det er.
Tlf: Døgnåpent. Chat: man–tors kl. 18.30–22.30. www.kirkens-sos.no

Medietilsynet

Gir informasjon og tips om alt rundt barn og medier, dataspill, trygg nettbruk, digital mobbing, personvern mm.
www.medietilsynet.no

Ung.no

Informasjons- og diskusjonskanal drevet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.
Gir svar på alt du lurer på, har egen spørreside. www.ung.no

Klara Klok

Informasjonstjeneste om helse, forhold og familie, rusmidler og seksualitet, med primærmålgruppe unge i alder 10–30 år. Har egen spørreside. www.klara-klok.no

Ungdomstelefonen 810 00 277

Unge svarer unge på spørsmål om seksualitet, legning og identitet.
Åpent: Søn–fre kl. 18–22.
www.ungdomstelefonen.no

RUStelefonen 08588

Svarer og gir råd på alt rundt rusproblematikk. Du kan være helt anonym. Tlf: Man–søn kl. 11–19.
Chat: Man–fre kl. 14–17.
www.rustelefonen.no

Telefon for incest- og seksuelt misbrukte 800 57 000

Gratis hjelpetelefon for incest- og seksuelt misbrukte i alle aldre og av begge kjønn.
Døgnåpent.
www.incest80057000.no

Bekymringstelefonen voksne for barn 810 03 940

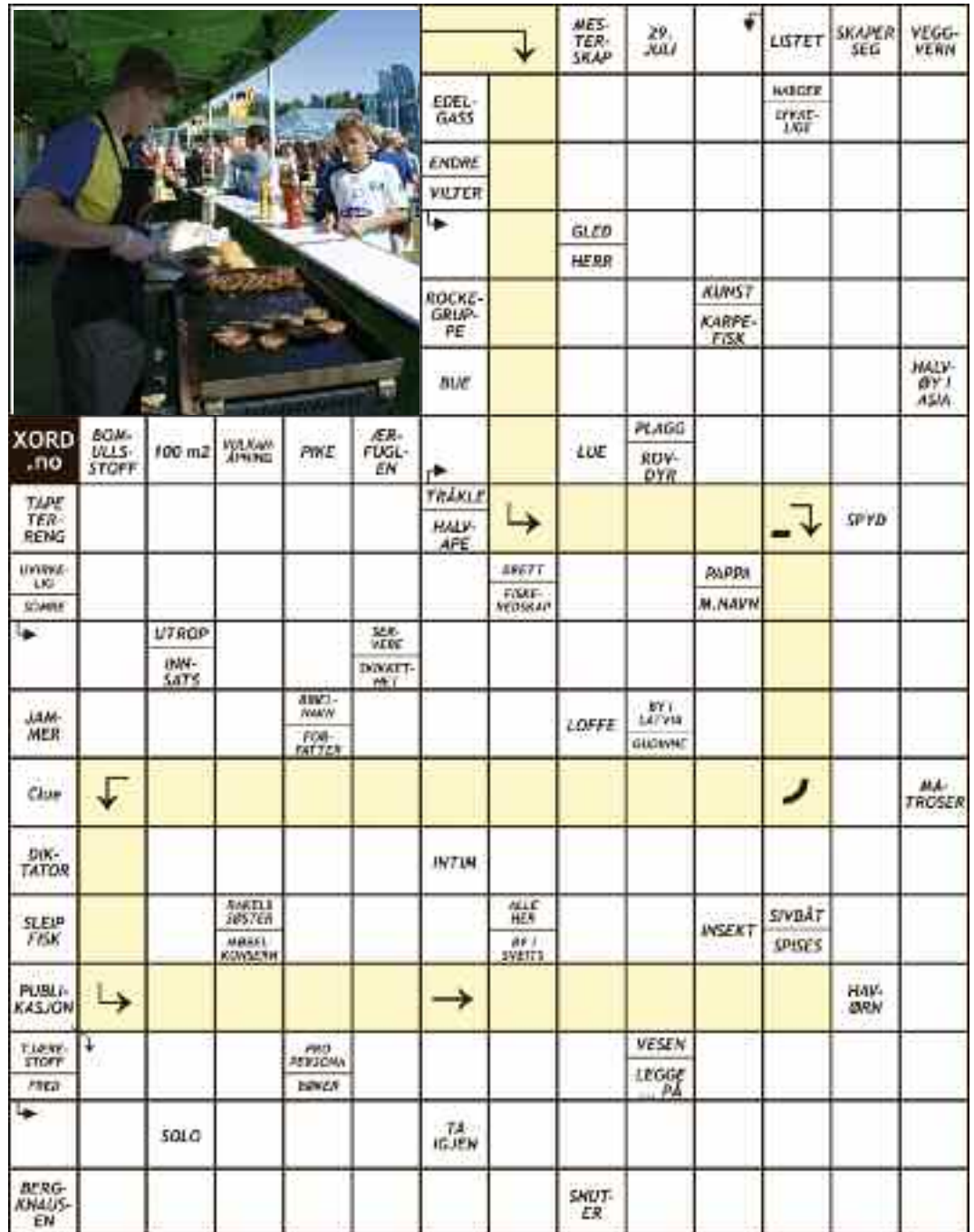
For voksne som har bekymringer eller spørsmål rundt barn og unge.
Tlf: Man–fre kl. 09.30–14.30.
Nettjeneste: Døgnet rundt.
www.bekymring.no

**OVER
2 MILLIONER
KRONER
FORDELT PÅ
32.000
PREMIER**

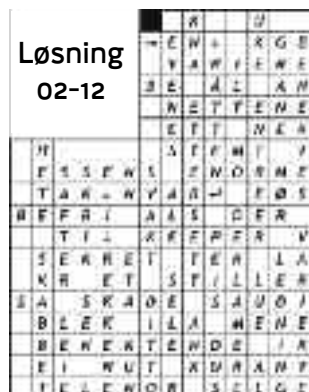
Jackpot!
Vinn inntil
5.000
eller mer
hver
måned

**Bestill lodd på
www.quicklodd.no
eller ring
24 10 25 50**

VINN 5 QUICK-LODD!

Løs kryssordet - send løsningsordet (gul gate) til gatelangs@natteravnene.no innen 25. oktober. Vi trekker ut 2 vinnere som hver får tilsendt 5 Quick-lodd!

Løsning
02-12

Rett løsning i
forrige nummer var:

«En råttten ravn i
rekkenene»

Vinnere:

Merete Almlie,
Orkanger og Randi
H. Samuelsen, Våle

Lodd er sendt!

Sudoku

4		2		9			8
	7						
9			5		6		
						6	4
7			4		9	5	
6					5	3	
3					1		
		8					6 2
						5	

解法三 由已知得 $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = \frac{1}{c}$, 故 $\frac{1}{a} = \frac{1}{c} - \frac{1}{b}$, 代入 $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{d}$ 得 $\frac{1}{c} - \frac{1}{b} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{d}$, 即 $\frac{2}{c} = \frac{1}{d}$, 故 $c = 2d$.

Drømmer: – Er det noe Norge har lært meg så er det at samfunnet ikke trenger flere kunstnere, uansett sjanger, skriver Kristin H. Aagaard.

Drømmen om å oppfylle den

Velg samfunnsnyttig, sier noen. Følg hjertet, sier resten; voksne som prøver å dytte meg i rett retning, med sin private definisjon av rett.

I Norge har vi en streng definisjon av hva det vil si å være noe her i livet. Det må helst være et yrke som du har utdannet deg til og ikke minst med faste lønninger. I dette fantastiske samfunnet finnes det en plass for alle og enhver, og alle kan følge drømmen sin. Mange jubler, mens slike som meg prøver å begrave drømmer og gro nye. Hittil er prosjektet dødfødt, og jeg begynner å tro at slikt ikke går an, at man bare må godta den drømmen man har uansett om den tilfredsstillende kravene. Karakterene mine inviterer meg til å bli hva som helst, fra lege, ingeniør, fysiker

og biolog, til norskprofessor, lærer, grafiker eller historiker. Det burde sikkert være herlig å kunne velge akkurat det man ønsker seg – men jeg ønsker meg ingen av disse yrkene. Enten er mitt fremtidige yrke et jeg ikke har hørt om i løpet av mine 20 år, eller så er det ikke allment regnet som yrke her til lands. Jeg har nemlig tre hobbyer som preger meg sterkt og lar meg drømme i vei. Jeg tegner, skriver og synger. Er det noe Norge har lært meg så er det at samfunnet ikke trenger flere kunstnere, uansett sjanger. Særlig understrekes det at jeg ikke kan leve av disse hobbyene, ettersom inntekten vil variere veldig, og kanskje utebli. Greit, sier jeg, selv om jeg kanskje føler og tenker noe annet. Den 14. august begynner jeg på universitet i Tromsø, nærmest i mangel på noe

bedre å gjøre. Jeg liker jo å lære, men jeg liker også å jobbe mot et mål og til slutt oppnå mestringsfølelsen. Håpet om å oppdage en ny drøm hviler nok i meg uansett, og kanskje finner jeg den lettere om jeg studerer. Kanskje ser dere meg i rekkene av samfunnsnyttige objekter om noen år likevel, eller, kanskje ikke.

Innlegget er skrevet av Kristin H. Aagaard (20) og sto første gang på trykk i Aftenposten 30. juli 2012, på ungdommens side, Si ;D.

Løsning Sudoku

4	8	2	1	5	7	3	6	9
1	7	5	9	3	4	6	2	8
9	6	3	5	7	8	2	1	4
8	9	7	1	2	6	4	7	5
5	1	6	4	8	3	9	2	7
6	2	4	7	9	5	2	8	1
3	4	8	2	6	1	9	7	5
7	1	8	9	3	7	4	6	2
2	9	7	6	4	8	1	5	3

Dyktig. Dristig. Engasjert.

I vår virksomhet har vi stort fokus på helse, miljø og sikkerhet. Denne holdningen tar vi med oss hjem. Mange av våre ansatte har, har hatt eller vil snart ha tenåringer i familien. Flere har gått natteravn selv eller følt på kroppen hvor betryggende det er å vite at det er noen «der ute». Fint at dere var der alle de gangene det ikke skjedde. Fortsett å være der. Takk.

Besøk oss på www.vng.no

VNG Norge

Vi støtter Natteravnene fordi:

- Vi tror på modighet
- Vi tror på ansvarlighet
- Vi tror på det personlige møtet

HÖEGH EIENDOM

Höegh Eiendom er et familie-eiet eiendomsselskap som fokuserer på investering i og forvaltning/utvikling av attraktivt beliggende næringsseiendommer i Norge.

Reis miljøvennleg!

Bruk buss eller Bybanen og bidra til eit betre miljø.

Rutetider og informasjon finn du her:

skyss

Vi støtter Natteravnene!

FRAMO ENGINEERING AS

Framo Engineering AS
P.O. Box 174 Sandsli, N-5862 BERGEN, NORWAY
Telephone + 47 55 92 88 00, Telefax + 47 55 92 89 00
e-mail: sales@framcoeng.no, www.framcoeng.no

Et trygt samfunn
Stiftelsen UNI støtter organisasjoner
med samfunnsansvar

Over 140 defne stiftelsen UNI sin sak 30 millioner kroner til vesevridige projekter. Stort
mestert vokstet som luter mid under stiftelsen konitabesvarende.

Stiftelsen UNI behandler sakene lepende gjennom lile år.

Stiftelsen UNI har som kilest jektet å fremme sakenkigstry og kretetst lene skole og orgniser
for å bidra til et trygt livstil i det norske samfunn. Stiftelsen luter mid i fjerde runde som
skolevokstet i 12 projekter og pladgiver til initiativet og endepersoner.

Trygghet- Livskraft- Initiativ

Pensjonistforbundet takker
natteravnerne som passer på våre
barnebarn.

Pensjonistforbundet er Norges største
eldreorganisasjon med 188.000
medlemmer

Pensjonistforbundet

Lilietorget 1, 0184 Oslo

Tlf: 22 34 87 70

Epost: npf@pensjonistforbundet.no

